VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8243. szám | Szerda, 1971. szeptember 22. | 4 oldal, 30 bani

Az Aurel Vlaicu tömbnegyedben

DERÜLÁTÁS?!

Az elmult hét végén ismét meglátogattuk ezt az idén megnyitott uj épitkezési negyedet. Az I-es épitőtelep 1. sz. munkacsoportjának vezetője, Stănescu mérnök a végzett munka volumenére utalva megjegyezte: Egy hónap mulva teljesitjük ez évre kitüzött tervfeladatainkat. Ez igy igaz is, csakhogy a betonalapokra vagy a puszta falak közé egyelőre nem költözhet senki. A fiatal mérnök optimista kijelentése tehát nem nyugszik oly szilárd alapokon, mint az általa épitett tömbök. Hogy miért? Egyszerüen azért, mert a tervezett 480 lakásból mindössze 40-et adtak át rendeltetésének eddig. De ezek külső simitási müveletei is elvégzésre várnak.

Mire „alapozott" hát a mérnök? Arra, hogy az utóbbi két hónap alatt az előregyártott elemek szerelése elérte a kivánt ütemet. Sőt, Raugust A. emberei olyan ügyességre tettek szert, hogy a grafikon mutatta két lakás helyett kettő és felet, s néha még hármat is összeszerelhetnek. Elméletileg tehát 20—30 nap alatt felhuzhatnak egy-egy tömböt. Szándékosan irok „elméletet", mert ne feledjük: az első félévben keletkezett lemaradást is be kell hozni. Emellett az sem mellőzhető körülmény, hogy ez a fokozott ütem csakis a felépitésre vonatkozik. Az egészségügyi berendezések szerelése, a parkettázás és általában a simitási müveletek továbbra is csigalassusággal haladnak. Pedig a majdnem tökéletes simaságu falak vakolásának helyét a glettolás, illetve a közvetett mázolás foglalta el, mely müveleteket sokkal termelékenyebben végezhetik el, mint a továbbiakat. Mindezek ellenére a mérnök kijelentése tulzottan derülátó. Ez egyelőre még nem rejt veszélyt magában, de ha már most megszokják a babérokon való szieszтázást, az már igen!

Mit mutat a grafikon?

TÉNYEK

Mindezektől eltekintve a tömbépités uj módszere gyökeret vert az Aurel Vlaicu uton. És ez jó. A grafikon kimélet nélkül előretörő görbéjét is lassan-lassan utolérik. A 10. tömböt már e hó végén átadhatják. A 9. és a 11-es tömböket októbet 15-ig, illetve 30-ig befejezhetik. Ugyancsak hasonló fázisba került a két, 102—102 garzon lakást magába foglaló blokk. Átadásukra szintén október végén kerül sor.

Megszilárdult a 7-es, a 8-as, a 12-es és a 12 A tömb talpköve is. A szerelési és az általános épitési müveletek azonban nagyon lemaradtak, pedig most már a betonelemek, a pannók és a nagy falmezők is rendszeresen érkeznek a telepre. Hiányzik viszont egy 100 tonnás daru. Időközben pedig az improvizált utak is megrongalódtak.

Az épitők azt mondták, hogy a 7-es, a 8-as, a 12-es és a 12 A tömbök téli munkafrontot képeznek majd. De tisztázzuk végre e munkafront fogalmát, azaz objektiv követelményeit. Több épitőszakember osztja véleményünket, amikor azt állitjuk, hogy a téli munkafrontot zártnak, azaz csukottnak, füthetének képzeljük el. De hogy miként válnak ilyenekké az emlitett tömbök, azt már nehezebb elképzelni. Pedig az épitők is jól tudják, hogy a hidegben az összekötő acélpántokat nem hegeszthetik, mivel a fém, a gyors lehülés nyomán megrepedhet.

TENNIVALÓK

Elsősorban is a szervezést kell haladéktalanul megjavitani. Igaz, hogy leszoktak már a sorozatos átcsoportositásokról, a munkaerőhiány azonban még mindig megoldásra váró kérdés e telepen. Az emelőszerkezeteket is sürgősen üzembe kell helyezni a leöntött alapok mellett. Az utak javitását és ujabb szakaszok kiépitését sem halogathatják sokáig, hiszen hamarosan beáll az esős idő. A termofikáló központ szerelése végső szakaszba jutott, de a bekötést még mindig nem végezték el. S végül az eluralkodó elégedettség helyett totális rendet kell teremteni a telepen.

TOTH SÁNDOR

Új választékok

Az aradi textilgyárak több mint husz féle szövöttáruval szerepelnek az V. áruminta kiállitáson. Ezek szinválasztéka meghaladja a kétszázat. Széles a skála akkor is, ha a kelmék alapanyagát vesszük figyelembe. A gyapot mellett egyre több mürost- és poliészterszálból, valamint keverékszalakból készült textilia vonja magára a figyelmet. Ezek használati tulajdonságai és minősége sikerrel veszik fel a versenyt a világpiac hasonló termékeivel. Könnyen moshatók, gyürhetetlenek és igen tartósak.

A termékek között imprimált nyári ruha-, bluz- és inganyagokat, fehérnemü, ágynemü készitéséhez szükséges textiliákat, valamint téli kelméket, finet és düftin féleségeket találunk.

Nicolae Ceauşescu elvtárs a közfogyasztási javak termelése és forgalmazása terén müködő dolgozókhoz intézett levelében megelégedéssel szólt az V. áruminta kiállitás termékeiről, köztük vállalatunk termékeiről is. Ez büszkeséggel tölt el bennünket, növeli a saját erőnkbe, alkotó készségünkbe vetett hitet. Egyik biztositéka ez annak, hogy a levélben kifejtett utmutatások termő talajba hullatott magvak és ezek alapján még magasabb minőségi szintre emelhetjük majd tevékenységünket.

A lakosság igényeinek minél jobb kielégitéséért az elkövetkező időszakban egyre nagyobb menynyiségben gyártjuk majd az olyan termékeket, amelyek az üzletekben időlegesen hiányzanak. Ilyen például a bordásbársony és bársony, valamint néhány téli pamutkelme.

Vállalatunk munkaközössége egyre bővíti a gyártmányválasztékot. Korszerü technológiai eljárások bevezetésével állandóan emeljük termékeink müszaki szintjét is. A nagyvolumenü beruházás folytán UTA gyáregységünkben teljesen korszerü berendezéssel üzemelhet a kikészitő részleg. A berendezések mind a gyapot, mind pedig a szintétikus szálakból készült textiliák megmunkálására alkalmasak.

Vállalatunkban napról-napra bővül a termelés müszaki-anyagi alapja. Pártunk szeretett főtitkárának utmutatásai alapján ez a termelőkapacitások jobb kihasználásával, számos belső tartalék gyorsabb ütemü hasznositásával fonódik majd össze. Végső fokon pedig több, változatosabb és jobb terméket gyártunk majd a bel- és külföldi vásárlók részére.

LÉB LÁSZLÓ mérnök,
az Aradi Textilüzemek kereskedelmi igazgatója

Nicolae Ceauşescu elvtárs találkozója az Irószövetség több tagjával

Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke szeptember 21-én, kedden a párt Központi Bizottságának székházában találkozott az Irószövetség több tagjával.

Jelen voltak a következő elvtársak: Paul Niculescu-Mizil, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, Dumitru Popescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára, a Szocialista Müvelődési és Nevelési Tanács elnöke, Miu Dobrescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a KB propaganda osztályának vezetője, Gere Mihály, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a KB titkára.

Részt vett az Irószövetség vezetőségének több tagja, vidéki irodalmi társaságok vezetői, az Irószövetség pártbizottságának számos tagja, fővárosi és vidéki irodalmi és társadalmi-kulturális kiadványok főszerkesztői, román, magyar, német, szerb és más nemzetiségü irók és irodalomkritikusok, kiadók igazgatói, a sajtó képviselői.

A találkozót annak szentelték, hogy megvizsgálják, miként tevékenykedik az Irószövetség a politikai-ideológiai tevékenység, a párttagok, az összes dolgozók marxista-leninista nevelésére irányuló tevékenység megjavitásáról szóló program valóra váltásáért, amely programot jelenleg pártgyüléseken vitatják meg a vállalatokban, a falvakon, az intézményekben, a városi, municipiumi és megyei pártszervezetek bővitett plenáris ülésein, ahol a kommunisták teljes csatlakozásával, a dolgozók meleg helyeslésével találkozik.

A találkozón ugyanakkor megvizsgálták az Irószövetség soronlévő országos konferenciájának előkészitésével kapcsolatos kérdéseket.

A vita során felszólalt Zaharia Stancu, az Irószövetség elnöke, Aurel Mihale iró, Mircea Radu Iacoban, a Iaşi-i Irodalmi Társaság titkára, Constantin Chiriţă iró, az Irószövetség pártbizottságának titkára, Aurel Baranga drámairó, Pop Simion iró, Eugen Barbu iró, a Săptămîna culturală a capitalei folyóirat főszerkesztője, Adrian Păunescu költő, a Luceafărul folyóirat főszerkesztő-helyettese, Nichita Stănescu költő, a România Literară folyóirat főszerkesztő-helyettese, Titus Popovici iró, Alexandru Andriţoiu költő, a Familia folyóirat főszerkesztője, A. E. Baconschi költő, Al. Oprea kritikus, a Manuscriptum folyóirat főszerkesztője, Eugen Jebeleanu költő.

A vitát Nicolae Ceauşescu elvtárs foglalta össze. Hangsulyozta az Irószövetség, mindazok feladatait, akik az irodalom terén, a tömegek szocialista nevelésének átfogó akciójában fejtik ki tevékenységüket, olyan alkotások létrehozásáért, amelyek magas foku mondanivalójukkal a szocializmus eszményeit, népünket, szocialista nemzetünket szolgálják, hozzájárulnak a sokoldaluan fejlett szocialista társadalmat épitő uj ember kialakitásához.

Villanófényben az őszi határ

— Mezőgazdasági ankét —

Gyümölcsérlelő szeptember

Ebben a hónapban takaritják a legtöbb termést a határból. Szedik a krumplit, a zöldséget, a cukorrépát, a szőlőt, törik a kukoricát. A sokszinü határban megkezdődött a szántás, vetés, az emberi munkának talán az egyik legszebb mozzanata. Hiszen a magvető ember tudja azt, hogy életet vet, amely a földben kisarjad, megnő és majd bő termést hoz. Idén megyénk mezőgazdasági termelőszövetkezeteiben több mint 90 000 hektár kalászost és zöldtakarmányt vetnek. A feladat nem kevés. Ennek teljesitése nagymértékben attól függ, hogyan készülünk fel a rajtra. Nicolae Ceauşescu elvtárs, a mezőgazdaság összes dolgozóihoz intézett levelében konkrét és hasznos utmutatást ad erre vonatkozóan. Igy hát most már az egységek vezetőin a sor, hogy megtegyenek mindent a siker érdekében.

Mit igérnek a meteorológusok?

Korán köszöntött be az ősz. Rendhagyó időjárás. A napi hőmérséklet a sokévi átlagnál jóval alacsonyabb. Fázósan huzzuk összse magunkon a gunyát, az eső lába itt lóg a fejünk felett. Ez bizony nagymértékben hátráltatja a mezőgazdasági munkákat. Sokáig tart ez az idő? Mit igérnek a meteorológusok, hiszen a vénasszonyok nyara még hátra van.

— A hőmérséklet kissé emelkedik, de továbbra is változó, esőre hajló marad az idő.

A jóslat nem valami kecsegtető. Igy hát az őszi munkák sikeres elvégzése, az mtsz-ek vezető tanácsainak leleményességétől, operativitásától, jó munkaszervezésétől függ, azért, hogy a hozamokon ne érződjék majd meg az idei ősz szeszélyessége.

Északtól-Délig

Móricz Zsigmond irta le egyik riportja bevezetőjében, hogy, aki látni akar, az ne sajnálja a fáradságot: utazzon! Bejártuk mi is a megyét Északtól-Délig. Látni akartuk, hogy a termelőszövetkezetek vezetői miként szervezik meg a munkát, a betakaritást, főként azokon a területeken, ahová kalászosokat vetnek. Találtunk fehér és fekete foltokat. Ime.

Szinhely a béli mtsz irodája. Kérdéseinkre Mihalache Nicolae mérnök, a szövetkezet elnöke válaszolt.

— Hány hektáron vetnek kalászost?

— Háromszázon.

— Hogy állnak a talajelőkészitéssel?

— Hatvan hektár kész.

— Kapásnövény után?

— Kétszázötven hektárt vetünk.

— Éspedig?

— Kukorica.

— Megkezdték annak törését?

— Éppen.

— A napi ütemterv?

— Negyven hektár.

Szinhely: Angyalkut. Kérdéseinkre Mihuţ Adam elnök, és Florea Nicolae főmérnök válaszolt.

— Naponta hány hektárt tudnak biztositani a traktoroknak?

— Hatvanat.

— Hogyan?

— A 150 hektár napraforgót betakaritottuk, csak még a szár szállitása maradt hátra. Azokról a területekről, ahová buzát vetünk, nagyrészben már letörtük a kukoricát is. Igy október 1-én teljes ütemben megkezdhetjük a vetést.

— Hány hektáron vetnek ezen az őszön?

— Kilencszáztiz hektáron.

Egy fekete és egy fehér folt. Rossz és jó szervezés. De messze is van Észak-Déltől!

Jó kifogás...

A meglátogatott termelőszövetkezetekben (Bél, Apáti, Csermő, Angyalkut, Szépfalu, Aluniş) nincs probléma a buzával. A magellenőrző laboratórium jónak minősitette. Csiraképessége általában a 95-ön felül jár. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden rendben. Hiányzik az árpa vetőmagja.

— Nem adta a pécskai lerakat — panaszkodott Popescu Ileana mérnöknő Szépfaluról.

— Későn küldte az értesitést a Megyei Mezőgazdasági Vezérigazgatóság — igazolta a hiányt Giosu Ioan mérnök, Alunişon.

A valóság az, hogy az értesitést szeptember 8-án megkapták. Mi 18-án, vagyis tiz nappal később jártunk Alunişon. A vetőmag még mindig a vingai lerakatban várta a termelőszövetkezet gépkocsijait.

— Majd hétfőn elhozzuk. Javitani voltak a gépkocsik — érvelt Schankula Antal, a szövetkezet elnöke.

Miért kell saját hibánkat másra háritani?

Amit az mgá-k irodáiban mondtak...

BÉL, igazgató Nove Iosif, mérnök:

— traktor 138
— tárcsásborona 64
— vetőgép 56

Valamennyi KÉSZ. Hátra van még néhány egységben a leforgatási próba.

SZABÓ GYULA
KOVÁCS SÁNDOR

(Folytatása a II. oldalon)

A Vöröskereszt hetének rendezvényei

Megyeszerte ünnepélyes keretek között nyitották meg a Vöröskereszt hetét. A megnyitótól eltelt három napon már számos, az egészségvédelmet szolgáló akciót szervezbek.

SEBESEN és a hozzátartozó falvakon, Birsan, Cărandon, Körösbökényen, Chisindian, Igneşti-en, Menyházán, és Déznán munkához láttak a vöröskeresztes csoport tagjai. Sorra látogatják a közétkeztetési egységeket, élelmiszerüzleteket, számos lakóházat. Sebesen négy ellenőrző csoport alakult, 25 magánházban végeztek tisztasági ellenőrzést. A csoport tagjai részt vettek számos más akcióban is, például az uj kutak fertőtlenitésében. A déznai 6 vöröskeresztes csoport tevékenységében nagy gondot fordit az önkéntes véradók táborának gyarapitására, Lazi faluban 18 uj véradót toboroztak.

A LIPPAI egészségügyi akciókba bekapcsolódtak a városi és a kórházban tevékenykedő nőbizottságok is. A Radnai Általános Iskola vöröskeresztes csoportja ellenőrizte a Valea Mare-t. A solymosi kőbányában egészségügyi előadást tartottak. Perneki Edit orvosnő az Apemin vállalatnál a szivérmegbetegedésekről beszélt. A vöröskeresztes csoportok 272 lakóházat ellenőriztek, 41 uj önkéntes véradót mozgósitottak a mai vérgyüjtésre.

ARAD municipiumban az egészségügyi iskolaközpontban tartott értékes előadást tegnap dr. Vasilovici Romulus, a megyei Egészségügyi Igazgatóság igazgatója, a megyei vöröskeresztes bizottság elnöke.

KISJENŐN az 1-es, 2-es kerületben, Seprősön, Ottlakán, Varsándon, Székudvaron, Micskén sok hallgatója volt az egészségügyi előadásoknak.

A fiatalodó Szentanna.

SZÉKELYFÖLDI BARANGOLÁS (IV)

Az újjászületett Csíkszereda

Járom az utcákat és nem hiszek a szememnek. Három évvel ezelőtt voltam itt utoljára, s azóta a régi Csikszereda eltünt, hogy nagy és szép város nőjjön a helyébe. Egy utcát keresek, de nem találom. Bolyongok a vadonatuj postapalota körül és szégyen ide, szégyen oda, kérdezősködöm. Kiderül, hogy jó helyen járok, csak hát a régi utca eltünt. Jósokára megtalálom a házat, amelyik tizemeletes toronyblokk árnyékában lapul, s tulsó oldalán már alapozzák a tizemeletes pengeblokkot.

Talán sehol nem látszik ennyire a Székelyföld ujjászületése, mint éppen itt, Hargita megye székhelyén. Csikszereda ma egy modern, ipari, közigazgatási és kulturális központ, a szép távlatok és a nagy megvalósitások városa, amely gyors léptekkel halad a nagyvárosi rang felé. A város fölött, a fenyőkkel boritott hegyen, az uj megyei kórház hatalmas épülete integet, bent a város szivében nyolcszintes turistaszálló várja a közeli befejezést, mellette pedig az egész megye büszkesége: az ország első fedett müjégpályája, amely hamarosan a jégkorong világbajnokság C ligás küzdelmeinek szinhelye lesz. De sorolhatnám tovább: csak nemrégiben adták át az uj Kötöttárugyárat, mellette már a fésültgyapju fonodát alapozzák. Uj, ipari utca. Szemben a kibővitett Készruhagyár, mellette pedig a másik büszkeség: a nemrégiben átadott nyomda. (Kivülről inkább valamiféle kórháznak nézné az ember, olyan tiszta és pedáns). Egyik munkalehetőség a másik után, a Székelyföld gyorsan kijutott az elmaradottságból, s ma olyan erőteljes ütemben fejlődik, amilyenre gondolni sem mert volna valaha. **„A székelyek lakta vidékek iparositása pártunk szocialista iparositási politikájának helyességét fejezi ki, s ugyanakkor tanubizonysága a Román Kommunista Párt folytatta nemzetiségi politika helyességének"** — mondotta NICOLAE CEAUŞESCU elvtárs 1968 augusztus 26-án, a csikszeredai nagygyülésen. S ami akkor csak terv, távlat volt, ma élő valóság. Hargita megye 1971-ben 25 nap alatt termel annyit, mint az egész 1950-es évben.

Autóstop Felcsíkban

Madéfalván van egy emlékmü. Egyszerü, nem hivalkodó, de megállásra készteti az arra menőt. 1764 január 6-nak állit örök emléket, amikor az állandó határőr katonáskodás ellen fellázadt csíki és gyergyói székelyeket lemészárolta a Habsburg katonaság. Siculicidium (Székelygyilkolás) a neve ennek a helynek, s a lakosság ma is tisztelettel őrzi hős elődeinek emlékét.

Madéfalvától keletre Gyimesvölgye kezdődik, az Erdélyt Moldvával összekötő kárpáti átjáró. A sürü erdők koszoruzta Gyimesvölgye a középkorban török-tatár betörések szinhelye, főurak jogtiprása ellen lázongó közszékelyek megvert csapatainak, nemesek kizsákmányolta jobbágyoknak menedéke. A Tatros völgye, le a Moldvai síkságig nyujtott oltalmat az üldözött vándornak, a „csángónak". A nagy erdőkitermelő vállalatok hazája ez, ahol a „zöldarany" boritja a hegyeket. Gyimesvölgyében felemelt fejjel járjunk: 1934 októberében a Román Kommunista Párt vezetésével az itteni román és magyar faipari munkások elkeseredett harcba indultak kizsákmányolóik ellen.

Autóstoppal utazok Danfalváig. A varrottas, a hires csikiszőttes és fekete kerámia bölcsője ez a falu. Uj házak mindenfelé, akárcsak feljebb, Szentdomokoson, ahol jobbra tér az ut, Balánbánya felé. Itt van a fejlődő Bányaipari Kombinát, Hargita megye egyik legjelentősebb nagyvállalata. Balánbánya ma modern, ipari város.

Ahol a Maros ered...

Régen láttalak már, öreg folyó! — simogatom meg a tekintetemmel azt a méternyi keskeny patakocskát, amely a csodálatos szépségü Marosfőn, az ut mellett folyik. Akármelyik aradi meghatódna itt, ezen a sziklán üldögélve. Az itthon szélessé duzzadó folyó, a Maros itt akkorácska, hogy egy szöcske is könnyen átugorja. Lassan, mint a mondában, méltóságteljesen kigyózva ereszkedik Gyergyó felé, s 20 kilométer után már fürödnek benne az ujfalusi legénykék. Gazdag gyergyói falvakat szel át, vagy kerül meg, mintha csak erőt gyüjtene, hogy Maroshéviznél nekirontson a Kelemen havasok mészkő és bazalt sziklainak, átvágva azokat s Dédánál már Erdély legjelentősebb folyójaként csendesül meg. Üzennék is vele valamit Aradra, de mire odáig kanyarog, már én is ott leszek — villant meg bennem, amint a Gyergyót és Sóvidéket elválasztó Bucsintetőről visszanézek a széles gyergyói medencére.

BERECZKI KÁROLY

Lapunk III. oldalán

A szülőföld üzenete

TEGNAP VÁROSUNKBAN

Bővitett plenáris ülést tartott az Arad municipiumi KISZ-bizottság. Az előterjesztett beszámoló behatóan foglalkozott — a politikai-ideológiai nevelőmunka megjavitására vonatkozó pártdokumentumok szellemében — a municipiumi KISZ-bizottság és az aradi KISZ-szervezetek politikai, ideológiai és kulturális tevékenységével, különös hangsulyt fektetve a hiányosságok feltárására és kiküszöbölésük módjaira.

A birálati és önbirálati hangvételü vitában a felszólalók elemezték a municipiumi KISZ-szervezetek és a KISZ-bizottság munkáját, számos javaslatot tettek a politikai-ideológiai nevelőmunka megjavitására.

LÁNYOKNAK, ASSZONYOKNAK

GLOSSZA A ZENETANULÁSRÓL

Emlegetik, hogy Arad fészkrakó, otthonnak élő, lakást díszitgető, családias város. A lakáskultusz jó értelemben vett hagyományait ápolja. Jártam idősebb házaspár otthonában. Butorok, zenélő órák, képek, szobrok őrzik a biedermaier hangulatot. Jól illeszkedik az összképbe a zongora. Az emlékek gombolyagából selyemszálként tekeredik, hogy is volt, amikor a gyerekek még nem röpültek ki a fészekből. Esténként muzsikálgattak a nagyapával, apával, anyával együtt.

A hangszertanulás persze régen a kiváltságosak privilégiuma volt. Ma már más a helyzet. A zenéhez — akárcsak a művészetek többi ágához — szabaddá vált az ut. Olyan intézmények, mint az Aradi Népi Művészeti Iskola, a Zenei és Képzőművészeti Liceum (ennek általános iskolai tagozata is van), az Állami Filharmónia nemcsak kedvcsinálói, hanem hivatásos fórumai is a zenekultura nevelésének.

Miért tartom fontosnak mindezt felemlegetni lányoknak, asszonyoknak? Mert ők a családi tüzhely melegének őrzői. S itt, az otthon melegének tartalmára figyelmeztetnek. A korszerü lakáskultusz nem lehet öncél. Az otthon tartózkodás programja sem egyoldalu. Minél változatosabb, minél nemesitőbb, annál inkább lélektől lélekig rezonálóbb. S hogy a hasznos foglalatosságok közül éppen a hangszertanulás szépségét emlegetem, nem véletlen. A gyermek iskolán kivüli szabadideje kitöltésének, esztétikai nevelésének olyan eszköze, amely nagy elégtétellel jár együtt.

Sőt, tovább megyek. A néhány évvel ezelőtti majláti gyerekek zenekarának példája buzdit. A kulturotthon zeneoktatót fogadott fel, zenekart alakitott gyerekekből. De a megyei néptanács szakiskolacsoportjának fuvószenekara miért nem ösztönzi a textilipari szakiskola zenetanárát, hogy valami szokatlant, egyedülállót hozzon létre? Fuvószenekart lányokból!

Ebben nagy szerepük van az édesanyáknak. Kármán József, a XVIII. század végén Uránia cimü folyóiratát szépelkü hölgyeknek szerkesztette. A szép befogadására kész lányok és asszonyok manapság még érzékenyebben, még mélyebben törekednek otthonuk tartalmas időtöltésének megszervezésére. Ennek része a gyermekek zenetanulása is!

(m. i.)

Én most már iskolás vagyok, minden reggel apukával és anyukával egyszerre kelek fel.

Még nem késő

A szinekben tobzódó őszben talán észre sem vesszük. Pedig ott van mindenütt, az utszéleken, árokparton, megbujik a parkokban nemesebb rokonai mellett, szegélyezi az erdők bokros részeit. Virágaira sem figyelünk fel különösebben, szégyenében talán el is hullatja egy-két nap alatt. Talán csak makacsul marasztaló tövisei hivják fel rá a figyelmet, ilyenkor szoktunk dühösen vagy ijedten feljajdulni.

Igen a vadrózsáról van szó, pontosabban terméséről, a csipkebogyóról. Sokan tudják, hogy kitünő lekvárt lehet főzni belőle, de ma már emlitésére a legtöbb háziasszony csak lemondóan legyint, ugyanis nagyon sok dolog van vele. Ezenkivül sokfelé ismerik a belőle készitett kitünő izü, aromáju bort is. Ez azonban szakértelmet, hozzáértést igényel. Nem is ezekért emlitettük a csipkebogyót, hanem azért, mert olyan jó tulajdonságára szeretnők felhivni a figyelmet, amelyet talán csak kevesen ismernek.

A csipkebogyó tartalmazza valamennyi nálunk élő növényfajta termése közül a legtöbb C vitamint. Ennek a vitaminnak nélkülözhetetlen szerepe van a szervezet megfelelő müködésében.

Különösen jelentős a meghüléses betegségek megelőzésében, gyógyitásában. Nos, a csipkebogyó még a közkedvelt citromon is tultesz e tekintetben, s ráadásul mindenki teljesen ingyen — esetleg némi tövisszurás ellenében beszerezheti és minden szakértelem nélkül megszárithatja, akár napon, akár árnyékos helyen. Amikor a csipkebogyó már zörög, tarisznyába tesszük és szellős helyen tartjuk.

S hogyan használjuk fel? Ez is végtelenül egyszerü. Személyenként 15—20 szem csipkebogyót ketté roppantva üvegedénybe teszünk és ráöntünk egy liternyi hideg vizet. Pár óra [illegible] után, esetleg reggeltől estig a csipkebogyó C vitamin, valamint gazdag ásványisó tartalma oldódik. Használatkor felmelegithetjük, de nem szabad felforralni. Cukorral izesitve vetekszik a legfinomabb teákkal. Nyáron hüsitő italként is fogyasztható.

Ajánlás: csak üveg, vagy teljesen ép zománcu edényt használjunk, mert a fémmel érintkezve a C vitamin rövid idő alatt elbomlik. A csipkebogyó félérett, téglaszinü állapotban tartalmazza a legtöbb C vitamint, de később is érdemes gyüjteni egészen az első komolyabb fagyokig.

Tehát: még nem késő!

Tájékoztató

Szerkesztette BÁLAJ KATALIN

1971

September

22

Szerda

Napkelte 6.00, napnyugta 18.15 órakor. Az évből eltelt 264 nap, hátra van még 101.

Október 2-án tartja az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara az 1971—72-es évadnyitó hangversenyét. A komoly muzsika kedvelőinek figyelmébe ajánljuk a következőket: az évad valamennyi hangversenyére biztosithatják magukat a jegyet, ha bérletet váltanak. Érdeklődni lehet naponta az Aradi Állami Filharmóniának a Kulturpalotában lévő székhelyén. Telefon: 163-49.

filmek

DACIA: Hello, Dolly (9.30, 13. 16.30, 20.)
STUDIÓ: Egy virág, két kertész (9.30, 13, 16.30, 20.)
MUREŞUL: Egy hely a szerelmeseknek (10, 14, 17, 20.)
IFJUSÁGI: Rendkivüli küldött (11, 14, 16, 18, 20.)
VICTORIA: Giuseppe Varsóban (11, 15, 17, 19.)
PROGRESUL (Ujarad): Varázslók fala (17, 19.)
SOLIDARITATEA (Gáj): Jár a baba, jár (17, 19.)
CFR (Grădiște): Karl von Ossietzki (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÚSORA

LIPPA: Elesettek balladája.
PECSKA: A hevsurszki ballada.
BOROSJENŐ: A pusztaság fehér napja.
KISJENŐ: Fügefalevél.
SZENTANNA: A hitehagyott.
NAGYLAK: Elvira Madigan.
KÜRTÖS: A döntő óra.
PECSKA: Vigyázz Szuzyra.
VILÁGOS: Tükörfényes jégen.
BOROSSEBES: Boszorkányvadászat.
KÖRÖSBÖKÉNY: Száz karabély.
VINGA: A szolgáló.

Öt perc kikapcsolódás

VÍZSZINTES: 1. A magyar és világirodalom nagy alakja. 5. Latin előljáró szó. 6. Felvigyázó. 7. Határozói igenév képző. 9. Itt született Tóth Árpád. 10. Zenei hang. 11. Állóviz. 12. 3,14.

FÜGGŐLEGES: 1. Nagytehetségü román iró. Brăilaan született. 2. Házőrző. 3. Fej. 4. A gyufa feltalálója. 7. Nem szelid. 8. Illeték.

A rövid és hosszu magánhangzók között nem teszünk különbséget.

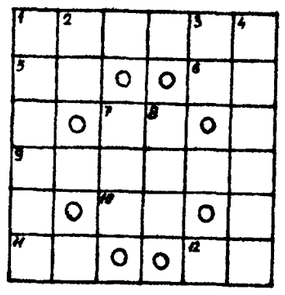

A municipiumi néptanács anyakönyvi hivatalának izlésesen berendezett házasságkötő termében hetente háromszor — kedden, csütörtökön és szombaton — egymásnak adják a kilincset, ahogy mondani szokás, az ifju párok. Az anyakönyvi adatoknak megfelelően tegnapig, szeptember 21-ig 924 házasságot cerebráltak. A „legforgalmasabb" hónap augusztus volt, amikor is 199 házasság köttetett Aradon. A bejegyzett ujszülöttek száma — ugyancsak szeptember 21-ig — meghaladta a 2730-at.

Október elején végre megkezdik az Ardealul szálloda korszerüsítését. Legelőször is a már jócskán megrongálódott tetőzetet cserélik ki. A Megyei Turisztikai Hivatalnál megtudtuk, hogy nagy körültekintéssel készülnek a munka elvégzésére, annál is inkább, mivel a volt Fehérkereszt fogadó épülete történelmi emlékmü, melynek sajátos épitészeti stilusát teljes mértékben meg akarják őrizni.

A javitási, korszerüsitési munkák idejére lezárják az Eminescu utcát, csak a járda marad szabadon. A járműforgalmat más utcákba irányitják. Erről időben tájékoztatjuk olvasóinkat.

☆

Ugyancsak korszerüsítési, átalakitási munka megkezdéséről kaptunk hirt a Közélelmezési Tröszttől. A tervezettnél néhány hónappal később ugyan, de október elsején bezárják a Bank szomszédságában lévő Libertatea cukrászdát. Nem egyszerü modernizálásról van szó, hanem bővitésről is. A jelenlegi cukrászda két uj helyiséggel bővül: hozzácsatolják a közvetlen szomszédságában lévő, volt sapkakészitő műhely és illatszerbolt helyiségeit. A tröszt igazgatója csak annyit árult el, hogy: nagyon szép és izléses lesz az uj köntösbe öltöztetett, tágas vendéglátóipari egység.

A municipiumi néptanács békéltető bizottsága hétfőn délutánonként tartja ülését. Tegnapelőtt 122 ügyet tárgyaltak és az itéletek nyomán sikerült jobb belátásra téríteniök a feleket.

A dolgozók öntudatának fokozása céljából előadássorozatot inditottak a Higiena szövetkezetben is. Hétfőn délelőtt A szocialista demokrácia és az ember egyénisége cimü előadást tartották meg a délutáni váltás dolgozóinak a kisipari termelőszövetkezetek klubjában.

Vasárnap a soborsini és simándi művelődési otthonban **A szocialista hazafiság, országunk dolgozóinak alapvető jellemvonása** cimen tartottak előadást.

☆

A pécskai művelődési otthon népi együttese, ugyancsak vasárnap, Gyulavarsándon és Siklón mutatta be román- és magyar nyelvü folklórmüsorát.

★

A nagyiratosi művelődési otthon szinjátszó csoportja folytatja a megyében tavasszal megkezdett vendégszereplés-sorozatát. Vasárnap a zerindieknek mutatták be **A válogatós lány** cimü háromfelvonásos zenés vigjátékot **Zserai Ilona** tanitónő rendezésében.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, szeptember 22-én általában szép idő. Éjjel és a reggeli órákban derült égbolt, napközben átmeneti felhőzet, valószinüleg eső nélkül. Gyenge, változó irányu szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4 és 8, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 17 és 22 fok között váltakozik. Reggel helyi ködképződés.

Várható időjárás szeptember 23-án és 24-én: továbbra is szép idő. Kevés felhő és futó eső lehetséges. A hőmérséklet alig változik.

Labdarúgó-bajnokságok

TERÜLETI BAJNOKSÁG: Kovaszinc — Borosjenői Victoria 1:1, Tornya — Soborsin 1:5, Mácsa — Kispereg 1:1, Szentmárton — Fazekasvarsánd 3:2, Sofronya — Honctő 0:1.

MUNICIPIUMI BAJNOKSÁG: Mureşul — Szépfalu 3:0, Indagrara — Angyalkut 4:0, Motorul — Vörös Trikó 0:0, Arădeanca — Szerszámgépgyár 2:1 (2:), Iratos — Vladimirescu 4:2, Tisa Nouă — Alumiş 3:2, Zimándköz — Fakert 4:1.

C osztály

A C osztályu labdarugó-bajnokság 8. csoportjának eredményei: Vörös Acéli Metalul — Gyalári Minerul 3:1 (2:0), Bródi Aurul — Boksai Minerul 3:0 (2:0), Temesvári Progresul — Temesvári Electromotor 1:0 (1:0), Dévai Mureşul — Gloria 2:1 (2:1), Vagonul — Ujmoldovai Minerul 1:0 (0:0), UMT—Dettai Furnirul 3:0 (0:0), Karánsebesi CFR — Karánsebesi Victoria 7:0 (4:0).

A táblázat:

Mureşul	4	3	1	0	9: 1	7
Vagonul	4	3	1	0	6: 3	7
Progresul	4	2	1	1	7: 5	5
UMT	4	2	1	1	7: 5	5
Metalul	4	2	1	1	10:10	5
CFR	4	2	0	2	11: 4	4
Gloria	4	2	0	2	5: 3	4
Bok. Minerul	4	2	0	2	6: 5	4
Gyal. Minerul	4	2	0	2	6: 7	4
Ujm. Minerul	4	0	3	1	2: 3	3
Aurul	4	1	1	2	5: 8	3
Furnirul	4	1	0	3	3: 6	2
Electromotor	4	1	0	3	3: 8	2
Victoria	4	0	1	3	0:12	1

televizió

Szerda, szeptember 22.

18.00 Gyermekeknek.
18.25 Labdarugás: Finnország—Románia mérkőzés az Európa-bajnokság keretében — egyenes adás Helsinkiből — a szünetben a Pronoexpressz húzása.
20.20 1001 este.
20.30 Hiradó.
21.00 Tévé filmmuzeum: Umberto D — olasz játékfilm.
22.30 Operettrészletek.
23.00 Hiradó.

lottó

A lottó szeptember 21-i rendkivüli húzásának nyerőszámai:

I. 6 3 24 17
II. 75 21 32 63 65 80
III. 79 18 22 8 10 47 26 21
IV. 47 67 8 70 26 69 86 54

(A közölt számok tájékoztató jellegüek).

Nyitott szemmel

Fércmunka

A nyár folyamán egy teljes hónapig szünetelt a melegviz-szolgáltatás a rendszeres és tervezett főjavitás miatt. A Termofikáló Vállalat karbantartói azonban még ilyen hosszu idő alatt is csak fércmunkát végeztek. Azóta ugyanis egy-három napra már több esetben is megszakitották a melegviz-szolgáltatást. Jelenleg sincs melegviz városunk több negyedében. Most már csak arra vagyunk kiváncsiak, mennyi prémiumot utalnak ki ezért a munkáért a karbantartóknak?

Elkelne egy javaslat

Szép, tágas üzletsorokat terveztek müépitészeink az uj tömbnegyedek számára. Többet ezek közül már át is adtak Grădişten és az Állomás negyedben. A kereskedők azonban azt állitják, hogy szekundát érdemel a tervező. Több üzletben ugyanis, nemhogy zuhanyozó, de még csak egy árva vizcsap sincs. Pedig az üzletet naponta kell takaritani s a kézmosás sem hiányozhat eladóink programjából. Ezek után dilémában vannak: kértek bennünket, tudakoljuk meg, hogy mit javasolnak a tervezők?

Sáros az utcátok

A Romanilor uton már/ hónapokkal ezelőtt befedték a jobb oldalon — az uj blokkok előtt — huzódó gödröt. A járda rendbehozásával azonban senki sem törődött. Az esős idő beállta sártengerré változtatta a járdát. A tömbházakból alig tudnak a tuloldalra evickélni a lakók. Különösen az első tömb lakóinak nehéz és veszélyes a helyzete, mert a járda közvetlen közelében halad el a villamos. Ideje volna már, hogy az illetékesek mielőbb rendbehozzák az emlitett járdaszakaszt, hisz a későbbiek folyamán az ujabb esőzések, havazások, még tovább rontják az amugy is kritikán aluli helyzetet.

Többe kerül a leves, mint a hús ?

Egy idő óta az aradi Alimentarákban és hentesüzletekben szükségtelenül nagy mennyiségü csomagolópapirt raknak a szalámi, a hus, a hidegfelvágott alá. Önkéntelenül is az a gyermekkori ugratós kérdés jut eszünkbe, hogy mi nehezebb: egy kiló vas vagy egy kiló papir? Most a csomagolási feleslegről mondhatjuk, hogy — ugyanannyiba kerül, mint ugyanannyi sulyu husáru. Az ilyen üzletelésnek az eladó a vevő kárán örül. Reméljük — a meglepetésszerü ellenőrzések jóvoltából — a vevő is örülni fog.

A szájtátiság vámszedői

Aradon, a Cukorgyár közelében szinte naponta megismétlődik a következő eset: Amig a cukorrépát szállitó sofőrök gépkocsijukat otthagyják, hogy a mérlegnél sorbaállva intézni kezdjék az átadást, addig a környék egyes lakói kosár- és zsákszámra megvámolják a felügyelet nélkül hagyott rakományt. (!!)

Villanófényben...

(Folytatás az 1. oldalról)

CSERMŐ, igazgató Bogodorița Mihai, mérnök.
— traktor 140
— tárcsásborona 66
— vetőgép 42
Hat traktor kivételével valamennyi KÉSZ.

Három egységben elvégezték a magszóró próbát.

UJARAD, igazgató Bucerzan Dominic, mérnök.
— traktor 134
— tárcsásborona 50
— vetőgép 30
Négy traktor kivételével valamennyi KÉSZ.

A cserealkatrész problémát megoldották.

Igy hát kezdődhet a vetés, mivel minden KÉSZ. Nagybetüvel irjuk, mert...

Valami sántit

Ellátogattunk a mezőgazdasági termelőszövetkezetekbe, a gépesitési alegységekbe. A helyszinen tapasztaltak sehogy sem egyeztek azzal, amit az MGÁ-k központjaiban mondtak. Vegyünk néhany példát:

Angyalkuton igaz készen van hat vetőgép a nyolcból, viszont a cserealkatrészt nem biztositották.

— Félnapokat vesztünk, ha eltörik valami, mert a gépeken nincs cserealkatrész — mondta Mihuț Adam elnök.

Szépfalun, az intézkedési tervben olvastuk: szeptember 18-ra elvégezzük a vetőgép próbát.

18-án jártunk Szépfalun. Megkérdeztük a mérnöknőt, Popescu Ileanat: kész?

— Hogy lenne kész, mikor a gépek javitását be sem fejezték! Az alegység felelőse is szabadságon van.

A gépesitési alegységben nem találtunk senkit. Igaz, ebédidő volt. Megnéztük a vetőgépeket. Ime mit neveznek az Ujaradi MGÁ-ban KÉSZ-nek.

S 86-os számu vetőgép: a maglevezető csövek hiányoznak; a Northon szekrény kenetlen, rozsdás; hiányoznak a csoroszlyatartó láncok.

S 73-as vetőgép: nyomjelző, maglevezető cső hiányzik.

S 171-es vetőgép: tele mustármaggal.

Alunișon két traktort találtunk széjjelszedve. A vetőgépek „általában" kijavitva.

Ursu Ilie, szerelő lakatossal átnéztük a gépeket. Valóban rendben vannak, csak... csak 14 csoroszlyatalp nagyon kopott.

— Azzal még elmegy.

— Vegyék le és csinálják meg. Addig nem kezdjük a próbát — erősködött Giosu Ioan mérnök.

— Ha kell, hát leveszem, de ezzel még elmennek. Én személyesen viszem be a központba, hogy megheggesszék.

Nem értjük, miért kell ezzel a központba menni, hiszen van két hegesztő készülékük.

Az Ujaradi MGÁ-ban 12 napot irányoztak elő a vetésre. Ilyen gépekkel? Igy vannak KÉSZ-en a vetésre? Az igazgató elvtárs mondta:

— Ha kell, már holnap teljes kapacitással hozzáláthatunk a vetéshez.

A helyszini szemle azt bizonyitja: aligha. S a javitás minősége sem a legjobb. Gondolunk itt arra a kukorica kombajnra, amelyet szeptember 11-én küldtek nagyjavitás után Szépfalura és másnap már be kellett vontatni...

A papirra fektetett tervek és a terepen tapasztaltak több esetben ellentmondóak. A legfontosabb pedig, hogy amit saját magunk előirányoztunk, gyakorlatba is ültessük. Igen nagy volumenü, sokoldalu munkálatokat kell elvégezni. Termelőszövetkezeteinkben a hátralévő több mint 80 000 hektár késeiek betakaritásával párhuzamosan kell vetni is. Ez eleve megköveteli a körültekintő szervezést, az emberi munkaerő gondos beosztását, a gépi felszerelések maximális üzemeltetését. A rendelkezésünkre álló müszaki-anyagi alap, a helyi erőforrások ésszerü kihasználásával, nem utolsó sorban szövetkezeti tagjaink szorgalmával leküzdhetjük az időjárás szeszélyességét. Mivel a magvak földbe juttatása traktorosainkra hárul, igény és követelmény, hogy a kampányban a gépi felszerelések teljes erőbedobással dolgozzanak. Betartva a napi ütemtervet, arra kell törekedni, hogy a buza vetésének beindulása előtt juttassák földbe a korábbi takarmányok és őszi árpa magvait.

Az őszi teendők maradéktalan teljesitése érdekében a helyi párt és állami szervek ellenőrizzék a munkálatok menetét, kompetens irányitásukkal mozgósitsanak minden munkaerőt. A szövetkezet vezetői, szakemberei hozzáértésüket latba vetve, tegyenek eleget azoknak a feladatoknak, amelyek Nicolae Ceaușescu elvtárs a mezőgazdasági dolgozókhoz intézett levelével ráiuk hárulnak, oly alapokra fektetve a jövő évi termést, hogy mindannyiuk munkáját bőségesen viszonozza a föld.

A Megyei Néptanács Iskolacsoportja
Armatei Roșii út 39. sz.

közli,

hogy megkezdődtek a beiratkozások a szeptember 25 és 30 közötti felvételi vizsgára a liceum utáni tagozat esti előadásaira, a gépipari tervező szakmában.

A jelölteknek abban a szakmában kell dolgozniuk, amelyben képesitést kivánnak szerezni.

(874)

Olvasók!

A központi lapokra legkésőbb szeptember 23-ig, mig a helyi lapokra: a Flacăra Roșiera és a Vörös Lobogóra legkésőbb ez év szeptember 27-ig fizethetnek elő (IV. évnegyedre) a postahivatalokban és ügynökségeknél, a postásoknál vagy a vállalati, intézményi és iskolai sajtóterjesztőknél.

Tanulók!

Bizalommal forduljatok az iskolai sajtóterjesztőkhöz kedvenc ifjusági lapjaitok beszerzéséért.

Lányok, asszonyok!

A Femeia, Dolgozó Nő és a Săteanca folyóiratokban választ találnak az önöket érdeklő ujdonságokra.

(877)

Az IEILIFGA
A Megyei Telkesitő, Viz- és Öntözőberendezésekkel Gazdálkodó Vállalat

Teiului utca 6 D. szám (telefon 112-30).

alkalmaz

— egy főkönyvelőt
— egy bádogost
— két Diesel-motor gépészt
— két védőgátépitő gépészt vagy mezőgazdasági gépészt
— egy autógépészt
— egy autóvillanyszerelőt
— egy géplakatost
— egy autódarukezelőt

Részletes felvilágositást a vállalat székhelyén adnak.

(873)

A SZÜLŐFÖLD ÜZENETE

Úton, útfélen

Kamaszos-szeszélyesen kanyarog olajzöld terepjárónk kerekei alatt a szürkésbarna latyakos pántlika. Visz, visz bennünket egyre közelebb a nyirkos, hajnali ködkontösből kibontakozó sötét, esőfelhőkhöz hasonlóan tornyosuló hegyek felé. A láthatáron sehol semmi ék, azon a napsugársárgán szikrázó brosson kívül, amely ott tündöklik a reggel ködkimonóján. Szélcsend van, élettelenül mozdulatlan a táj. Aztán váratlanul egy mókus szalad át az uton. Bundája, hosszu farka fekete, csak a hasaalja fehér. Ritka jelenség még itt is, ahol annyi van belőlük, a mókusokból. Csakhogy a többiek barnák. A kis szökevény oda iramodik az ut baloldalán posztoló magános fához, felkaparaszkodik rá, de csak ugy, derékmagasságnyira. Megmerevedik. Bennünket figyel a szikrázó, szurokfekete üveggyöngyhöz hasonló szemével. Amikor a kocsi elhuz mellette, uccu neki, egy pillanat alatt fenn terem az ágak között. Volt, nincs!

Minket, messziről jött látogatókat megragad a látvány. Bezzeg a helybeliek számára mindez már megszokottá vált — a pajkosan kacsingató nap, a körös-körül huzódó hegylánc, a reggeli páradus levegővel viaskodó napsugarak, az ut tejeskávé szinü szalagja, amely bizony errefelé elég hepe-hupás.

Bogdan Aurel, a községi pártbizottság titkára a legtöbbször ügyet sem vet a festői tájra, ha itt visz el az utja. Pedig az gyakran megesik. Tiz kisebb-nagyobb helység öröme-bánata, gondja-baja nyomja a vállát, van min morfondirozni naphosszat. Néha még éjszaka is elkerüli az álom, ha éppen olyan fogas kérdés jut az eszébe. Nem könnyü dolog ám a község első emberének lenni — párttitkárnak és birónak egyszemélyben. Van mit szaladgálni. Honctőről Bonteştire, Dulceleről Fenişre, Hontişorról Iosaşra, Musteştiről Pescarira, Valea Mareről Zimbrura, amely éppen 15 kilométerre fekszik a községszékhelytől. Ha oda kiszáll, egy napot rá kell szánnia. De ő nem bánja. Ha szükséges, ott is éjszakázik, mert mindent meg kell oldani türelemmel, szépszerével. Ezt pedig nem lehet csak ugy kutyafuttából.

Bogdan Aurel a községi pártbizottság titkára.

Nehéz a viselet

Egyébként Bogdan Aurel meg is szokta már ezt a hányatott életet. Tucatnyi évvel ezelőtt került egyéves partiskolába. De még ennél is több éve eszi az aktivisták fáradsággal, becsülettel megkeresett kenyerét, amelyért sokszor éjjel-nappal meg kell dolgozni. Rajoni instruktor, előadó a pártkabinetnél, községi pártbizottsági titkár — ezek aktivista életének főbb állomásai. Előtte pedig? Szakmai iskola, néhány hónap az Aradi Vagongyárban, technikusi minőségben... de, aki a kéklő hegyek tövében látta meg a napvilágot, aki ott tanulta meg kiejteni az első drága szót: „mama", aki ott tette meg az első bizonytalan lépteket, az soha nem lel másutt igazi otthonra. Igy történt ez Bogdan Aurellal is.

Egy napon hátat fordított városnak, üzemnek, technikusi beosztásának és eljött lakatosnak a Refacerea konzervgyár honctői gyümölcsiz részlegére. Számára egy cseppet sem volt előnyös a csere, neki mégis megérte, mert ujra itthon lehetett, az erdőborította hegyek lábánál, ahol mókusok ugrándoznak, légtornászokat megszégyenitő biztonsággal az ágak megszámlálhatatlan trapézán, ahol télviz idején messze hallatszik hóboritotta dombok fölött a farkasüvöltés, ahol minden embert jóismerősként köszönthet, s ahol mindenki készségesen nyujtja feléje jobbját, ha találkoznak. Innen emelték az aktivisták sorába 1959-ben.

Honctói gyökerek

Gépkocsinkkal elzötyögünk a Honctő feliratu tábla mellett, be a községbe, de akkor még fogalmunk sincs róla, hogy ez a jelképes „tő" milyen mély gyökerekkel köti helyhez az idevalósi embereket. Igaz, hogy ekkor még sem Bogdan Aurelt, sem Şerb Ştefan doktort, sem a többieket nem ismertük.

Befordulunk a főutcára, amely olyan egyenesen köti össze a vasutállomást a községi kórházzal, mint a lénia. Ez az utóbbi intézmény ugy uralja a helységet, mint valami fellegvár. Három emelete merészen szökken a magasba, merészen és bizalmat keltően, az élet, az egészség jelképeként. Szóvirágok? Nem, ezerszer is nem! Ez a valóság, a rideg, élettelen statisztika páratlan igazsága, amely mégis oly örvendetes, hogy megdobbantja az ember szivét. Ennyi az egész: „A felszabadulás előtti 55—60 esztendőről a környező községek és falvak lakosságának átlagéletkora 70 év fölé emelkedett"

Şerb Ştefan doktort, a kórház igazgatóját a lakásán kerestük fel. Városi igényeket is bőven kielégitő környezet — süppedő szőnyegek, kényelmes butorok, jó képek, nem mindennapi csecsebecsék, egyszóval minden, ami egy lakásba kell. Şerb doktor szabadságon van, de nem távozott a községből. Jó, ha kéznél van. Lehet, hogy szükség lesz rá, ki tudja.

Beszélgetünk. A kórházról, pályafutásáról, élményeiről... Annyit már helyettesétől, Ageu Petru doktortól megtudtunk, hogy a hatalmas szürke-fehér épületben négy osztály működik: belgyógyászat, sebészet, szülészet és nőgyógyászat, gyermekgyógyászat. Az ötödik a ragályosztály, a főépületen kivül a kerti pavilonban kapott helyet. Az orvosi, egészségügyi kar ez utóbbira a legbüszkébb.

— A felszerelése, berendezése ultramodern — mondotta Ageu doktor. — Bárhol megállná a helyét.

Mi is van még? Hét szakorvos, negyvenkét egészségügyi középkáder, kétszázot kórházi ágy és a korszerü laboratóriumtól kezdve a röntgen- és elektrokardiográf szakosztályig minden ami szükséges.

Ülünk az asztalnál Şerb doktorral szemben. Egyenletesen peregnek a szavak:

— Honctői vagyok magam is. Pontosabban Pescari-i. Apám most is ott él. Szövetkezeti paraszt. Hetvenegy esztendős, de azért még megfogja a dolog végét.

Az egyetemet Temesváron végezte 1950-ben. Ott is praktizált öt esztendeig. Aztán mindenki ellenére — hazajött. Mert hallani sem akartak arról, hogy elengedjék. Azt, hogy ezzel a lépéssel az egyetemi katedrától fosztotta meg magát, szintén a kórházban, a kollegáitól tudjuk meg. Mert ő erről nem beszél. Ha mond is valamit, az nem több ennél:

— Hazajöttem, mert visszavonzott a szülőföld. Üzenetének nem tudtam ellenállni. Nem bántam meg. Itt vagyok az enyéim között. S ez jó, ki sem lehet mondani, hogy milyen jó...

Kezdetben nehezebb volt. Szó sem esett még a kétszázágyas modern kórházról.. Három különálló épületben dolgoztak. Mindössze nyolcvan ágy állott a betegek rendelkezésére. Orvos is csak három volt, ápolónő meg tiz. Ha volt annyi! Most meg?!

Szórakozottan simogatja az asztalon fekvő brosurát, amelynek cime: Nicolae Ceauşescu Előadói beszéd az ideológia, a politikai és kulturális-nevelő tevékenység terén dolgozó pártaktiva munkatanácskozásán.

Befejezésként még megjegyzi, talán arra a legbüszkébb, hogy a kórház egyévi alkalmazottainak tulnyomó többségét helybeliekből képeztették ki.

— Mi küldtük iskolába a lányokat, igy aztán nincs hiány asszisztensnőben, ápolónőben. Egytől-egyig visszatértek az általunk beiskoláztatott fiatalok...

A háromemeletes korszerü kórház népi rendszerünk éveiben épült.

Tudatban gazdagabbak

Amikor a községbe értünk első utunk a pártbizottságra vezetett. Szerencsénk volt, Bogdan elvtársat a hivatalában találtuk. Folyó ügyeket intézett a mezőgazdasági termelőszövetkezet vezetőivel. A megbeszélés rövidesen véget ér.

— Tehát megállapodtunk?

— Meg, titkár elvtárs!

— Hát akkor...

— Viszontlátásra.

— Jó szerencsét.

Mi meg elmondjuk, miért jöttünk. Oldalt szerkeszteni Honctőről. Aztán számba vettük, mit is kellene lefényképezni.

— Elsősorban a gyárat... meg a kórházat... a liceum épületét,... a parkot — védett terület —, nem is park, inkább botanikus kert.... lehetne egy felvételt készíteni a mezőgazdasági termelőszövetkezet istállóiról,... és az internátusról — sorolja a titkár. Valamennyi uj épület, szocialista rendszerünk éveiben emeltük.

Fényképészünk máris indul. Mi pedig kérdezősködünk:

— Van-e valami ujdonság a községben?

— Hogyne volna. Délután adjuk át rendeltetésének az ujonnan épült százhusz férőhelyes iskolai bennlakást.

Ezenkivül 350 ezer lejes beruházással beburkolták a vasutállomás és a kórház közötti főutvonalat, elemi iskola épült négy faluban is. Iosaşion, Pescarion és Dulcelen pedig uj kulturotthont emeltek. Az 1500 négyzetméternyi ujonnan kövezett járdát, a közutakat és a zöldövezeteket már csak ugy mellékesen emliti meg Bogdan elvtárs.

— És ami mindennél fontosabb — nap, mint nap változik az emberek gondolatvilága, anyagi erővé válik tudatukban pártunk tanitása. Az emberek számára ellenállhatatlan vonzerőt jelentenek azok a nagyszerü célkitüzések, amelyeket az évtizedes harcok tüzében megedzett, kipróbált élcsapat állitott elénk. Mi sem meggyőzőbb bizonyiték erre annál, hogy a honctői párttagok száma az 1957 évi 400-ról napjainkig csaknem megkétszereződött.

Két fiatal párttag felvételi kérvényét az elmult hetekben hagyta jóvá a községi pártbizottság.

— Felemelő percek voltak — emlékezik Bogdan elvtárs. Látniok kellett volna! Hallaniok azokat az őszinte, meghatott szavakat, amelyekkel Popuş Catalina szülésznő és Ienciu Constantin technikus köszönetet mondott pártunknak, hogy soraiba fogadta őket. Derék emberek mindketten, olyanok, amilyenek nekünk kellenek.

A liceum tágas, világos tantermeiben tanulnak a honctői diákok.

Acélkemény ősök nyomdokain

Emberek, mai honctői emberek...

Acélkemény kovakőből faragott ősök kései unokái, törhetetlenek, akár a gránit.

A történelem feljegyezte, hogy a Cremănoşi-i völgyben a mai vasutállomás közelében, a tudósok csiszolt kőkorszakbeli település nyomait fedezték fel. Itt élt ezen a kovakőben gazdag vidéken a régmultban a „tüz csiholója", itt készitette kezdetleges eszközeit, pörkölte a lobogó lángok felett mindennapi eledelét...

...Az évszázadok során többször is felépült a település, de megannyiszor el is pusztult. A község a XVIII. szazad első felében épült fel a jelenlegi helyén, a Fehér-Körös balpartján, a Hontişor torkolatának közelében, mintegy 400 négyzetölnyi területen... Honctő lakossága főként fakitermeléssel, földmüveléssel, állattenyésztessel és kőbányászattal foglalkozott...

... és jött 1848—49. Forradalmi évek. Aki csak fegyvert, kaszát ragadhatott, Avram Iancu hadaihoz csatlakozott, harcba indult a társadalmi és nemzeti elnyomatás ellen. A nagyuri megtorlás sötét napjaiban itt végezték ki Honctő környékén Ion Buteanu néptribünt, több társával együtt...

... 1925 decemberében itt győzte le az emberi akarat a Fehér-Körös megduzzadt, mindent elsöpreni készülő árját...

... Aztán felvirradt a nagy nap — 1944 augusztus 23-a. 223 család és valamivel több mint 1100 lélek élt akkor a községben...

A Refacerea konzervgyár honctői gyáregysége.

Huszonhét év krónikája...

Nehéz néhány mondatban összefoglalni huszonhét esztendő krónikáját. Mi megkisérejük néhány szóban kifejezni mindazt, ami ezalatt az idő alatt itt történt. Egy idézettel a község monográfiájából: „Ma az egész helységben csupán két szalmával fedett, fából épült vityiló maradt, azok is lakatlanok már és lebontásra várnak".

Lehet-e ennél többet mondani, meggyőzőbben beszélni? Aligha, hiszen a felszabadulás után épült, korszerü község önmaga legékesebb szószólója.

Aztán ott a konzervgyár. Az épület egy része még a multban készült. Egykor szövödét akartak létesiteni benne, de annyiba maradt minden. Az augusztusi nagy fordulat kellett ahhoz, hogy élet költözzék a falak közé. Kezdetben gyümölcsizt főztek egyszerü kazánokban. Hosszu fakanalakkal kavarták a lekvárt. Ma viszont öt-hat millió konzerves üveg és doboz halad végig évente a házilag előállitott mechanikus szállitó szalagon, nem is beszélve a másfélmillió üveg szörpről és a 2500 tonna marmaládéról. A termékek rendeltetési helye a belföldi piacon kivül a Szovjetunió, Anglia, Csehszlovákia, Svédország, Lengyelország, Izrael, Ausztrália és Németország Szövetségi Köztársasága. Világhir, világszinvonal-kilátó Honctőről!

Eleinte hatvanan dolgoztak az üzemben. Most, 130-an állandó jelleggel, a gyártási idény idején pedig 6—700-an is. És milyen müszaki szinvonalon?! Bizonyiték erre, hogy az évente előállitott termékek értéke a tizszeresére gyarapodott, a választékok száma pedig 31-re.

Sokat mesélhetne erről Halic Gheorghe üzemvezető, aki ugyszólván együtt „nőtt fel" a gyárral. Egyszerü munkásként kezdte a pályafutását, később lett mesterré, majd részlegvezetővé.

Sajnos, sürget az idő. Mennünk kell, pedig ha tehetnénk, sokáig elnézelődnénk még ebben a korszerü élelmiszeripari egységben.

Sylva arboretum

Hatalmas, néhány hektárnyi területen huzódik végig a község hires-neves parkja, a botanikus kert, ahogy itt nevezik. És nincs ebben egy cseppnyi kérkedés sem. Eusebiu Ştefan nagyváradi erdészmérnök utmutatásai alapján Coldea Grigore nyugdijas agrotechnikus a ritka növények százait ültette el és gondozza a Sylva arboretumban, ahogy a kertet a tudomány nyelvén nevezik. A csaknem hatszáz közül sok fa, cserje, virág egyedi példány az országban. Az arboretum számos hazai és külföldi testvérintézménnyel tart fenn kapcsolatot, a bukaresti, kolozsvári, illetve a franciaországi Montpellier, a tuniszi Ariana, valamint a Szovjetunió-beli tbiliszi botanikus kerttel, a nyugatnémetországi Baderweiler kurparkkal, a magyarországi szarvasi és a piski arboretummal.

Van egy épület az arboretum közelében. A helybeliek az elkövetkező években azt szeretnék átalakitani növényházzá, muzeummá...

A Sylva arboretum, a község hires-neves parkja.

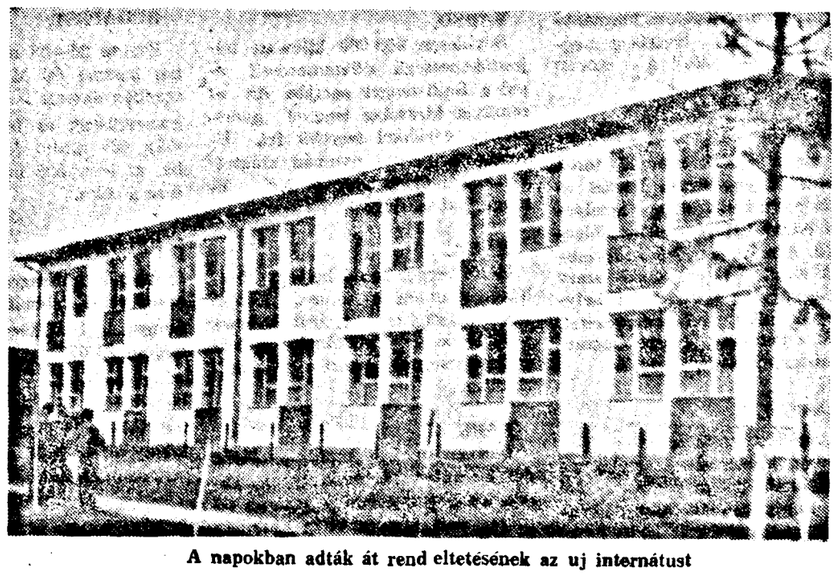

A napokban adták át rendeltetésének az uj internátust

Eleven tűz

Avatóünnepségre ültek össze a község vezetői, a honctői lakosok, meg a környező helységekből érkezett tanulók és szülők az ujonnan épült iskolai internátusban.

Elhangzottak a beszédek, a jókivánságok, aztán a csivitelő diákok elfoglalták birodalmukat. Bucsuztak a szülők, s mi is indulásra készen álltunk.

Kézfogás közben Bogdan Aurel elvtárs még csak annyit mondott:

— Van néhány elképzelésünk, szeretnők megvalósitani ezeket. Tető alá hozni egy cementgyárat helyi erőforrásokból, tovább fejleszteni a konzervgyárat és egy ládakészitő műhelyt létesiteni. Itt a fa, miért kell nekünk messzi földről ládákat hozatnunk...?

A kova, a tüzkő völgyét járjuk — az eleven tüz él ezekben az emberekben!

Az oldalt szerkesztette: KOBOR JÓZSEF, SCHIFF LÁSZLÓ,

A fényképeket GORÓ GÁBOR készitette.

NEMZETKÖZI ÉLET

New York

Megnyílt az ENSZ 26. ülésszaka

Kedden, helyi idő szerint 15 órakor megnyílt a New York-i ENSZ-palotában a közgyülés 26. ülésszaka. Az ülésszakon részt vesznek a 127 tagállam képviselői, jelen van több mint 50 külügyminiszter, más miniszter és politikus. A román küldöttséget Corneliu Mănescu külügyminiszter vezeti.

A megnyitó ülésen Edward Hambro norvég küldött, a 25. ülésszak elnöke mondott rövid beszédet.

A mandátumellenőrző bizottság megalakitása után rátértek az ülésszak elnökének megválasztására.

A 26. közgyülési ülésszak elnöke Adam Malik indonéz külügyminiszter lett.

A közgyülés a továbbiakban tagfelvételi kéréseket vizsgált meg. A Biztonsági Tanács, illetve több tagállam csoportja a nemrégiben függetlenné vált Bouthan, Bahrein és Qatar felvételét ajánlotta.

A világszervezetnek tehát 130 tagállama lesz.

A hét folyamán megválasztják a közgyülés alelnökeit és a bizottságok elnökeit, majd pedig a közgyülési büró megalakitása után jóváhagyják a napirendet. A kedden kiosztott napirend-tervezeten 109 pont szerepel.

Az általános vita hétfőn kezdődik és október 13-ig tart. Az ülésszak december 21-én zárul.

Megkezdődtek a dán parlamenti választások

Kedden megkezdődtek a dán parlamenti választások. A folketing (parlament) 175 uj tagját több mint 3 300 000 dán szavazó fogja megválasztani. A jelenlegi háromparti kormánykoalició 98 mandátummal rendelkezik a parlamentben.

A dán félszigeten, valamint Grönlandon a választók kedden szavaztak, mig a Faeroer-szigeteken október 5-én kerül sor a szavazásra. Grönland és Faeroer-szigetcsoport két-két képviselőt küld a koppenhágai parlamentbe.

A törvényhozási választásokkal egyidejüleg népszavazást rendeznek, amelynek meg kell erősitenie a választójog alsó korhatárának 21 évről 20 évre történt leszállításáról szóló parlamenti határozatot.

Az ujonnan megválasztandó parlamentnek valószinüleg döntenie kell majd az ország egyik legjelentősebb kérdéséről — a közöspiaci csatlakozásról. A választási kampány fő kérdése tehát a csatlakozás problémája volt. Számos jel arra mutat, hogy a csatlakozás hivei komoly nehézségekbe ütköznek céljuk elérésében. Az ellenzéki pártok számos jelöltje és képviselője szembeszegül az ország lecsatlakozásával az Európai Gazdasági Közösséghez.

A jelenlegi választáson 857 jelölt indul 10 politikai párt képviseletében.

A Dániai Kommunista Párt 91 választó kerületben állitott jelöltet. A párt választási programja hangoztatja, hogy az ország közöspiaci csatlakozása veszélyeztetné a nemzeti függetlenséget és fokozná Dánia függőségét a NATO-tól. Belpolitikai téren a kommunista párt jelöltjei a munkanélküliség felszámolásáért és a dolgozók anyagi helyzetének javitásáért szállnak sikra.

Anwar Szadat beszéde az új egyiptomi kormány első ülésén

Az uj egyiptomi kormány első ülésén mondott beszédében Anwar Szadat elnök ismertetett számos olyan utasitást, amely a miniszteriumok, a népi gyülés és az Arab Szocialista Unió tevékenységének ujjászervezésére vonatkozik. Kifejtette, hogy megkezdődött az elnöki apparátus átszervezésének uj szakasza és az ezzel kapcsolatos intézkedéseket a nép tudomására fogják hozni. Ugyanakkor Anwar Szadat bejelentette, hogy a tartományokban a közeljövőben néptanácsokat létesitenek és ezeket felhatalmazzák a kormányzók tevékenységének ellenőrzésével, valamint azzal, hogy segitséget nyujtsanak nekik feladataik teljesitésében.

Egyiptomi államfő ezután rámutatott, hogy a kormány feladata alkalmazni az Arab Szocialista Unió juliusi kongresszusán jóváhagyott nemzeti akcióprogramot, amelynek alapvető célkitüzése a nemzeti jövedelem megduplázása tiz év alatt két ötéves terv révén. A régi minisztériumi bizottságokat a miniszterelnökség keretében működő programbizottsággal helyettesitik. Ennek a bizottságnak az elnöke Mahmud Fawzi miniszterelnök.

[illegible] minisztériumok konkrét feladatait jellemezve Szadat elnök hangsulyozta, hogy az aszszuáni gyüjtőtó segitségével 2 millió acret kell visszahódítani a sivatagtól. A minisztériumok többi feladatai között Anwar Szadat megemlitette az oktatási rendszer teljes átszervezését a tudomány legujabb vivmányai alapján, valamint a kultura terjesztését a lakosság soraiban.

Az UNCTAD Kereskedelmi és Fejlesztési Tanácsának határozata

Az UNCTAD Kereskedelmi és Fejlesztési Tanácsa a nyugati ipari országok ellenvetése dacára határozatot fogadott el, amelyben javasolja, hogy az összes fejlődő országok vegyenek részt a nyugati pénzügyi rendszer reformintézkedéseiben. A határozatot 30 szavazattal fogadták el 16 ellenében.

A fejlődő országok képviselői e határozattal elérték, hogy a Nemzetközi Valuta Alap vezérigazgatója hajlandó lesz tanácskozásokat folytatni a fejlődő országok érdekeinek szem előtt tartásáról a valutáris helyzet későbbi alakulásának megfelelően. A fejlődő országok ugyanakkor felkérték az UNCTAD főtitkárát, hogy más nemzetközi pénzügyi szervezetekkel együtt tanulmányozza a jelenlegi nyugati pénzügyi helyzet kihatásait a fejlődő országok kereskedelmére és gazdaságára.

A Kereskedelmi és Fejlesztési Tanács ugy döntött, hogy az emlitett határozatba foglalt problémákat napirendre tüzi a harmadik UNCTAD-konferencián, amelyre április-májusban kerül sor Santiago de Chilében.

Iosif Banc elvtárs hivatalos látogatásra az NSZK-ba utazott

Iosif Banc, a Minisztertanács alelnöke, mezőgazdasági, élelmiszeripari, erdőgazdálkodási és vizügyi miniszter Németország SZK-ba érkezett, hogy Josef Ertl élelmezési, mezőgazdasági és erdőgazdálkodási szövetségi miniszter meghivására hivatalos látogatást tegyen az NSZK-ban. A müncheni repülőtéren a román vendéget J. Ertl szövetségi miniszter és az élelmezési, mezőgazdasági és erdőgazdálkodási minisztérium több más képviselője üdvözölte. Jelen volt Constantin Oancea, Románia NSZK-beli nagykövete és a nagykövetség több tagja.

Iosif Banc és Josef Ertl között megkezdődtek a hivatalos megbeszélések. A román küldöttség ugyanakkor látogatást tett több bajorországi mezőgazdasági egységben.

Sor került a jordániai és a palesztínai küldöttség első megbeszélésére

A MEN hirügynökség a dzseddahi rádióra hivatkozva közli, hogy kedden a dzseddahi békéltető konferencián sor került a jordániai és a palesztinai küldöttség első megbeszélésére. Az előbbit Riad Mufleh, az Arab Főbizottságban működő volt jordán küldött, az utóbbit Khaled al Hasszan, a Palesztinai Felszabaditási Szervezet Végrehajtó Bizottságának tagja vezeti.

A megbeszélésen részt vett Hasszan Szabri el Kholi, Anwar Szadat egyiptomi államelnök különmegbizottja és Omar Szakaff, szaud-arábiai külügyminiszter, a két közvetitő.

Vasúti szerencsétlenség Algírban

Az algiri rádió jelenti, hogy kedden 12 kilométerre Biskrától kisiklott a Tougourt-ba tartó vegyesvonat. A szerencsétlenség következtében 22 ember meghalt, 76 megsebesült.

A vasuti katasztrófa ügyében vizsgálat indult.

RÖVIDEN

Az USA dél-vietnami csapatai körében egyre inkább elhatalmasodik a rossz hangulat, a kábitószer fogyasztás és a faji gyülölet — mondotta Creighton Abrams tábornok, az amerikai expedíciós hadtest parancsnoka. Mint mondotta, a katonák ötven százaléka azt tartja, hogy az USA beavatkozása Vietnamban már elejétől hiba volt. Abrams egyben elismerte bizonyos feszültség létezését az amerikai katonák és a saigoni csapatok között.

☆ ☆ ☆

Varsóban véget értek a lengyel-osztrák gazdasági tárgyalások — közli a PAP hirügynökség. Ez alkalommal aláirtak egy jegyzőkönyvet, amely szabályozza a két ország közötti gazdasági cseréket 1972-re. A dokumentum előirányozza az Ausztriába irányuló lengyel export liberalizálásának folytatását és bizonyos lengyel áruk exportjának növelését. A felek elhatározták, hogy kereskedelmi kapcsolataikban három hónappal előbbre hozzák a nem valutáris elszámolásokat.

☆ ☆ ☆

Nemrég Mexikó területén találkozott Luis Echeverria mexikói és Ramon Ernesto Cruz honduraszi elnök, hogy megvizsgáljon számos gazdasági együttmüködési tervet, amelyet a két ország együttesen dolgozott ki. Egyebek között a két államfő megvizsgálta azt a tervet, amelynek alapján mexikói közremüködéssel Hondurasban fémipari komplexumot és cellulóz kombinátot épitenek.

☆ ☆ ☆

Saigon város kedden ujabb nagy diákmegmozdulások szinhelye volt. Tiltakoztak a saigoni rezsim „elnökválasztási" komédiája miatt, meggyultottak számos választási plakátot. Ennek következtében több órás heves összetüzésre került sor a rendőri erőkkel, amelyek során ez utóbbiak könnygázbombákat vettek igénybe.

☆ ☆ ☆

Huszonkét ország mintegy 400 küldöttjének a részvételével Londonban megnyilt a dohány és kihatásai az egészségre témáju második nemzetközi értekezlet. Az összejövetel fő célja véleménycserét folytatni a dohány káros hatásairól a legutóbbi felfedezések fényében, e hatás orvoslásáról és azokról a módozatokról, amelyekkel a dohányzókat leszoktatnák kóros szenvedélyükről.

A holland parlament két házának rendkívüli ülésszaka

Kedden megnyilt a holland parlament két házának rendkivüli ülésszaka. A France Presse jelentése szerint Julianna királynő trónbeszéde „borulátó képet festett az ország gazdasági helyzetéről". A királynő kérte olyan intézkedések elfogadását, amelyek elengedhetetlenül szükségesek az ország gazdasági helyreállitására, majd rámutatott, hogy a nyugatközi kereskedelmi és fizetési rendszerben mutatkozó bizonytalanság ujabb gazdasági nehézségeket okozhat Hollandiának, inflációt és költségvetési deficitet idézve elő. Hirügynökségi jelentések szerint a holland kormány az illetékek és adók jelentős növelésével akarja helyreállitani a költségvetés egyensulyát.

A trónbeszéd meglehetősen rövid külpolitikai részénél Julianna királynő kiemelte Hollandia kormányának kedvező álláspontját a Kinai Népköztársaság törvényes ENSZ-jogainak helyreállitása kérdésében, kijelentve, hogy ez nélkülözhetetlen az enyhüléshez az egész világon.

Ismét izgalom kerítette hatalmába a londoni valutapiacot

Ismét izgalom keritette hatalmába a londoni valutapiacot. Hétfőn, négy hét leforgása alatt harmadszor — amióta az angol hatóságok váltakozó árfolyamot szabtak meg a font sterlingnek — kellett az Angol Banknak ismételten közbelépnie, hogy fenntartsa a dollár árfolyamát. Az amerikai pénzegység árfolyama előbb a nyugat-német márkához és a japán yen-hez képest esett, majd a font sterlinghez és más nyugati valutákhoz képest is. A spekulációnak az amerikai dollár elleni ujabb támadását azzal hozzák kapcsolatba, hogy a „tizek" értekezlete sikertelenül végződött és igy nem valószinü, hogy a közeljövőben felülvizsgálják a nyugati valuták paritásait. Máskülönben számitottak a dollár értékcsökkenésére, amely ciklikusan megismétlődik a nyugatközi valutáris értekezletek előtt, minthogy a jövő hét elején tartja meg évi közgyülését a Nemzetközi Valuta Alap, s ezt megelőzően, vasárnap, ujra tanácskozásra ülnek össze a „tizek".

LEGFRISSEBB HÍREINK

BRÜSSZEL.

Brüsszelben aláirták a román—belga kulturális együttmüködésről szóló, 1972—1973-ra megkötött egyezmény alkalmazási programját. A dokumentumot román részről Gheorghe Stoian ideiglenes külügyminisztériumi igazgató, belga részről pedig Jean Remiche oktatás- és müvelődésügyi minisztériumi vezérigazgató irta alá.

PHENJAN.

A Koreai NDK és a Magyar NK képviselői megállapodást irtak alá Phenjanban a két ország közötti gazdasági és müszaki-tudományos együttmüködési kormányközi konzultativ bizottság megalakitásáról — közli a Koreai Központi Távirati Iroda.

ANKARA.

A nemzetgyülés után a török szenátus is jóváhagyta hétfőn az alkotmánymódositásokat, amelyeket a Nihat Erim-kormány dolgozott ki. A most következő időszakban a török törvényhozó szerv megvizsgálja az ország belső helyzetét és több reformtervezetet, köztük a kormány javasolta agrárreform-tervezetet is.

HONOLULU.

George McGovern szenátor Honoluluban kijelentette, hogy a vietnami háboru megszüntetésével és az Európában állomasozó amerikai csapatok 50 százalékos csökkentésével az Egyesült Államok évi 25—30 milliárd dollár megtakaritást realizálna.

A szenátor honolului dokkmunkások előtt tartott beszédet. A szonok hangsulyozta, hogy a vietnami háboru megszüntetése és az Európában állomasozó csapatok letszámának csökkentése révén nyert alapból 30 millió lakást lehetne épiteni.

BARCELONA.

Barcelona és Gerone tartományban a felhőszakadás okozta árviz következtében hét személy — közte egy gyermek — életét vesztette.

A Barcelona—Gerone, valamint Barcelona—Valence helységek között hétfő este megszakadt a közlekedés.

BELGRÁD.

A Tanjug hirügynökség közli, hogy Joszip Broz Titonak, Jugoszlávia SZSZK elnökének, a JKSZ elnökének a meghivására Leonyid Brezsnyev, a SZKP KB főtitkára ez év szeptember 22 és 25 között nem hivatalos, baráti látogatást tesz Jugoszlávia SZSZK-ban.

VARSÓ.

Rövidesen 600 000 kilowatt teljesitőképességü villamoserőmü épül a Balti-tenger partján. Az erőmüvet kizárólag lengyel gyártmányu gépekkel szerelik fel. Üzembe helyezése nyomán számottevően javul a Lengyel NK energetikai mérlege.

HÁGA.

Hétfő reggel Taxel helység közelében lezuhant a holland légierő egy Starfighter tipusu katonai repülőgépe. A pilótának ejtőernyő segitségével sikerült megmenekülnie.

BARI.

Bariban bezárta kapuit a „Fiera del Levante" 35. nemzetközi vásár. Ebben az évben a vásáron 80 ország vett részt a világ minden tájáról, valamint számos olasz cég. Románia, e vásárok állandó részvevője, a Vitama román—olasz vegyes társaság utján számos gépet és felszerelést, valamint különböző tipusu villanymotorokat állitott ki.

BÉCS.

Ötnapos hivatalos látogatásra az osztrák fővárosba érkezett Baudouin belga király és Fabiola királyné. Az utobbi 60 évben most először látogat el belga király Ausztriába. A látogatásra Franz Jonas elnök meghivása alapján került sor.

PNOM PENH.

Azok a támadások, amelyeket a kambodzsai ellenállási erők az utóbbi napokban a khmer főváros egyik legnagyobb üzemanyag-raktára ellen intéztek, mintegy 40 százalékkal csökkentették a Pnom Penh-i kormány üzemanyag-tartalékait — közlik a hirügynökségek. Kedden a Lon Nol kormány felfüggesztette az üzemanyagok magáncélokra történő eladását. Ugyanakkor a fővárosban ugrásszerüen emelkedett az üzemanyag ára.

BUDAPEST.

Évente 26—28 millió tonna szenet használ fel Magyarország. A szénbányászatot következetesen korszerüsitik és fejlesztik. A tavaly 480 millió forintot ruháztak be, az idén 550 milliót forditanak erre a célra.

BELGRÁD.

Aluminiumhengermü épül a szevojnoi kombinátban. Az első hengersor beállitása után évi termelése 35 000 tonna lesz, de néhány esztendőn belül eléri a 80 000—100 000 tonnát. A szevojnoi kombinát Jugoszlávia egyik legnagyobb ilyen gazdasági egységévé fejlődik.

MOSZKVA.

Hetvenkilenc millió rubelt ruháztak be a szahalini papir- és cellulózipar fejlesztésére. Az üzemegységek rekonstrukciója folytán a termelés 17 százalékkal növekszik. Szahalin-sziget az egész szovjet Távol-Keleten a legtöbb papirt, cellulózt és kartont termeli. A szahalini gyárak Japánba, délkelet-ázsiai országokba és Európába exportálják termékeiket.

LONDON.

A kiadóvállalatok szövetsége és a hat nyomdász-szakszervezet között négy nappal ezelőtt kirobbant konfliktusban nem született megegyezés annak ellenére, hogy Victor Feather, a TUC főtitkára megpróbált közvetiteni az ügyben. Mint már közöltük, a kiadók nem voltak hajlandók teljesiteni a több mint 30 000 nyomdai alkalmazott gazdasági követeléseit.

A kiadók és a szakszervezetek közötti nézeteltérések következtében a Londonban és Manchesterben megjelenő nyolc napilap igazgatósága ugy határozott, hogy a lapok kedden sem jelennek meg. Igy a lakosság már harmadik napja nem kap ujságot.

A Bolgár Filmközpont Állami Szövetsége és Románia Szocialista Köztársaság Országos Filmközpontja között megállapodás jött létre az 1971—1972-es együttmüködésről. A megállapodás intézkedéseket ir elő a két filmközpont kapcsolatainak fejlesztése érdekében, ugymint: diszelőadások, filmbemutatók, kölcsönös meghivások a két országban rendezett nemzetközi fesztiválokra, tapasztalatcserék, tájékoztatáscserék, filmgyártási- és terjesztési együttmüködés, szakember-csere, filmvásárlás-eladás és egyebek.

A máltai nemzeti függetlenség jegyében

A 320 000 lakosu Málta szeptember 21-én ünnepelte függetlenségének 7. évfordulóját.

A sziget több mint 160 évig tartozott brit uralom alá. A máltai nép harca és a brit gyarmati birodalom széthullása következtében, London már 1947-ben kénytelen volt megadni Máltának az önrendelkezési státust. Ez azonban tulajdonképpen késleltette a teljes függetlenné válást, mert a sziget külpolitikája és honvédelmi politikája továbbra is a brit kormány hatáskörébe tartozott.

1953-ban Anglia nyomására Málta befogadta a dél-európai NATO haditengerészeti erők főhadiszállását. London ezzel szerette volna végleg az észak-atlanti paktumhoz láncolni Máltát. 1964-ben Anglia megadta a függetlenséget Máltának, viszont kölcsönös védelmi szerződést kényszeritett rá 10 esztendőre. A szerződés értelmében Nagy-Britanniának joga van légi és haditengerészeti támaszpontokat fenntartani a szigeten. A máltai nacionalista párt, élén Borgo Oliverrel a pénzügyi körök képviseletében és a máltai nép érdekeivel ellentétben támogatta Angliát és a NATO-t, amelyek szerették volna földközi-tengeri erőddé kiépiteni a szigetet.

A tömegek azonban erélyesen sikraszálltak a nacionalista párt politikája ellen, s az 1971. junius 12-én lezajlott parlamenti választásokon a Dom Mintoff vezette laburista pártot vitték győzelemre. A laburista párt választási programja független politikát, az összes országokkal való kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok fejlesztését, a máltai-angol egyezmények felülvizsgálását foglalta magában. Az uralomra jutott laburista kormány hozzálátott választási programjának megvalósitásához. Junius végén kérte az angol kormánytól az összes egyezmények felülvizsgálását, egyben pedig közölte, hogy a 6. amerikai flotta hajói csak külön engedéllyel vethetnek horgonyt máltai kikötőkben.

A máltai kormány jogos intézkedései valóságos vihart kavartak fel Londonban és más NATO-fővárosokban. A NATO fenyegetőzni kezdett, „gazdasági szankciókat" helyezett kilátásba. A Mintoff-kormányt azonban nem lehetett megfélemliteni. A máltai laburista kabinet kijelentette, hogy a nép akaratához hiven szuverén módon kivánja intézni a sziget ügyeit és semmilyen beavatkozást nem enged meg. A hónap elején a máltai kormány helyreállitotta a szigeten állomasozó brit csapatok számára importált üzemanyag behozatali vámját, ami a fenyegetőzés ujabb hullámát inditotta el.

A máltai kormány azonban határozottan leszögezte: a lakosság támogatását élvező programjához feltétlenül ragaszkodik, a sziget nemzeti függetlenségét tovább kivánja erősiteni.

GH. CIOBANU

Kommentár

Vörös Lobogó szerkesztősége Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal 128-34. Nyomdai 120-77. Tip. I. P. B. A.

40 168